
Valtuustoaloite: Puolet parempaa lautaselle

KVALT 22.09.2025 § 63
661/11.00.03/2025

"Valtuustoaloite Puolet parempaa lautaselle

Hinku-verkoston kuuluvana kuntana Sastamala on asettanut tavoitteekseen 80 % päästövähennyksen hiilidioksidipäästöissä vuoteen 2030 mennessä vuoden 2007 tasosta. Kolmannes kulutuksen ympäristövaikutuksista koostuu ruoasta ja erityisen paljon ympäristöä kuormittaa liha- ja maitotuotteet.¹ Puolittamalla eläinperäisten tuotteiden määrä kunnan julkisissa hankinnoissa voidaan saavuttaa huomattavia päästövähennyksiä, sillä mitä vähemmän lautasella on eläinperäisiä tuotteita, sen pienempi on ruoan ympäristövaikutus. Eläinperäisten tuotteiden korvaaminen kotimaisilla kasvisproteiineilla myös tukee kestävää kotimaista ruoantuotantoa ja huoltovarmuutta.

Kasviperäinen ruoka on tutkitusti terveellistä ja uusin pohjoismainen ravintosuositus suosittaa lihansyönnin vähentämistä.² Helsingin yliopiston tuore tutkimus osoittaa, että suomalaiset päiväkotilapset syövät yli viisi kertaa enemmän punaista lihaa kuin on terveydelle ja maapallon kantokyvylle hyväksi.³ Puolittamalla eläinperäisten tuotteiden määrä saadaan aikaan myös terveyshyötyjä.

Lihat tuotteiden määrän puolittaminen ja korvaaminen kasviperäisillä vaihtoehtoilla kunnan rahoittamassa ruokailussa tuo myös säästöjä.⁴ Sastamalassa laskennallinen vuosittainen säästö vastaa lähes kolmen koulunkäynnin ohjaajan vuosittaisia palkkakuluja.⁵

Me allekirjoittaneet esitämme, että Sastamala asettaa tavoitteeksi eläinperäisten tuotteiden kulutuksen ja hankintojen puolituksen vuoteen 2030 mennessä osana hiilineutraaliustavoitettaan. Lisäksi esitämme, että lihahankinnoissa suositaan mahdollisuuksien mukaan kotimaista ja paikallista lihaa, jonka hiilidioksidipäästöt ovat huomattavasti ulkomaista lihaa vähäisempiä.

Sastamalassa 22.9.2025

Eveliina Asikainen

Muut allekirjoittajat:

Jenni Jokinen

Ulla Nieminen

Jenni Widberg

Sanna Lahtinen-Korjus

Kaisa Ylimäki

Timo Haapanen

¹Kuluttajaliitto.[<https://www.kuluttajaliitto.fi/materiaalit/vastuullinen-kuluttaminen-ruokavalinnat/>].

²Valtioneuvosto. [<https://valtioneuvosto.fi/-/1410837/vahemman-lihaa-enemman-kasviksia-tassa-ovat-pohjoismaiset-ravitsemussuositukset-2023>].

³Bäck Sari et al. Sustainability analysis of Finnish pre-schoolers' diet based on targets of the EAT-Lancet reference diet. [[https://researchportal.helsinki.fi/fi/clippings/tutkimus-suomalaiset-päiväkotilapset-syövät-yli-viisinkertaisesti](https://researchportal.helsinki.fi/fi/clippings/tutkimus-suomalaiset-paivakotilapset-syovat-yli-viisinkertaisesti)].

⁴Kasvisruoka kannattaa 2025 -selvitys.

[https://www.greenpeace.org/static/planet4-finland-stateless/2025/03/775fb300-kasvisruoka_kannattaa_2025.pdf].

⁵Kuntatalous kuntoon -laskuri.

[<https://www.greenpeace.org/finland/toimi/kuntatalous-kuntoon-laskuri/#laskuri>].”

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti lähettää valtuutettu Eveliina Asikaisen jättämän valtuustoaloitteen kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.